

**Силабус навчальної дисципліни  
«УКРАЇНСЬКА ОНОМАСТИКА»**

Галузь знань: 06 Журналістика.  
 Спеціальність: 061 Журналістика.  
 Освітня програма: «Журналістика».  
 Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).  
 Курс: II.  
 Семестр: IV.

<b>Факультет</b>	філології та журналістики.
<b>Кафедра</b>	української мови та методики її навчання.
<b>Викладач</b>	Гонца Ірина Семенівна, кандидат філологічних наук, доцент E-mail: <a href="mailto:i.s.hontsa@udpu.edu.ua">i.s.hontsa@udpu.edu.ua</a> .
<b>Лінк на освітній контент дисципліни</b>	<a href="https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=4681">https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=4681</a>
<b>Статус дисципліни</b>	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
<b>Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години</b>	4 кредити ЄКТС / 120 годин
<b>Обсяг дисципліни (години) та види занять</b>	<b>Денна форма:</b> лекції (28 год.), практичні (32 год.), самостійна робота (60 год.).
<b>Політика дисципліни</b>	<p><b>Академічна доброчесність.</b>                      Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку виявлення таких порушень – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (<a href="https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty">https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty</a>).</p> <p><b>Відвідування занять.</b>                      Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у конференції тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн режимі на платформах Moodle, Google Meet за погодженням із адміністрацією факультету).</p> <p><b>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти.</b>                      Активне включення здобувача вищої освіти у процес вивчення дисципліни характеризується такими параметрами: самостійний пошук нових джерел для дослідження власних назв, пропозиції щодо альтернативних завдань (проекти опитування у сервісі Kahoot, тестові завдання на сервері Sokrative, завдань на сервісі LearningApps, інтерактивний лист у сервісі EDMODO тощо).</p>
<b>Що будемо вивчати?</b>	Досліджувати власні назви не лише реальних об'єктів чи осіб, але й тих, які функціонують у межах художнього чи фольклорного твору.
<b>Чому це треба вивчати?</b>	Учитель української мови та літератури має бути обізнаним із найновішими теоретичними досягненнями в галузі ономастики (науки про власні назви) як специфічної лінгвістичної науки; володіти практичними вміннями та навичками здійснювати аналіз пропріальної лексики; визначати етимологію та спосіб утворення власних назв, здійснювати регіональні ономастичні дослідження.
<b>Яких результатів можна досягнути?</b>	Засвоїти закономірності формування та розвитку онімних систем; встановлювати функціональну, семантичну, граматичну, словотвірну та синтаксичну специфіку власних назв у порівнянні з апелятивами; встановлювати практичну користь дослідження пропріальної лексики; розширити знання про основні підрозділи ономастики, які традиційно виокремлюються у зв'язку з категоріями власних імен; проводити власні ономастичні дослідження окремого регіону.

<b>Як можна використати набуті знання та уміння?</b>	<p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>Здатність до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, здатність до критичного аналізу, оцінки медіатекстів різних видів, форм і жанрів.</p> <p>Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови.</p> <p>Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів.</p> <p>Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>
<b>Зміст дисципліни</b>	<p>Ономастика як наука про власні назви.</p> <p>Українська ономастика: історія, сьогодення, перспектива.</p> <p>Структура онімного простору.</p> <p>Український ономастикон: типологія, словотвір, функціонування.</p> <p>Власні назви об'єктів живої природи.</p> <p>Топономастика.</p> <p>Літературно-художня ономастика.</p> <p>Інші типи онімів та галузі ономастики.</p> <p>Ономастична лексикографія.</p> <p>Лінгвістичний аналіз ономастичної лексики української мови.</p>
<b>Обов'язкові завдання</b>	Виконання індивідуального ономастико-краєзнавчого дослідження.
<b>Міждисциплінарні зв'язки</b>	Базові знання із сучасної української літературної мови, історичної граматики української мови, історії української та зарубіжної літератури, історії фольклористики, загального мовознавства, історії України.
<b>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НБ УДПУ</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бучко Д.Г., Ткачова Н. В. Словник української ономастичної термінології. Харків : Ранок-НТ, 2012. 256 с.</li> <li>2. Гонца І. С. Українська ономастика : Навчальний посібник для студентів філологів вищих навчальних закладів. Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. 191с.</li> <li>3. Карпенко Ю.А. Названия звездного неба. 2-е изд. Москва, 1985. 184 с.</li> <li>4. Масенко Л.Т. Українські імена і прізвища. Київ, 1990. 47 с.</li> <li>5. Торчинський М.М. Структура онімного простору української мови. Хмельницький, 2008. 550 с.</li> <li>6. Торчинський М.М. Українська ономастика: навчальний посібник. Київ : Міленіум, 2010. 238 с.</li> </ol>
<b>Поточний контроль</b>	<p>Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– виконання тестів;</li> <li>– студентські презентації та виступи на наукових заходах;</li> <li>– модульна контрольна робота (містить 3 рівні складності).</li> </ul>
<b>Підсумковий контроль</b>	Залік

Розробник



Ірина ГОНЦА